

Za koga da glasamo?

Nakon dvije godine zasjedanja u Skupštini dogodilo se ovo što je se u ostalom moglo i očekivati da predsjednik vlade g. Pašić predloži Kruni raspust Skupštine i raspis novih izbora. Ovo je bilo jedini izlaz iz situacije i mislim da nema nikoga ko bi za starom Skupštinom po-
žalio. Sad se nalazimo pred novim izborima i već promatramo izbornu borbu i agitaciju pojedinih stranaka i osoba, koje misle u sljedećim izborima da aktivno sudjeluju. Pošto su novi izbori i za jednu veliku i jaku stranku, koja u svom političkom radu može da se osvrnena ve-
like uspjehe značajna i odlučna stvar to je lako razumljiva ona nervozno i briga za rezultat idu-
ćih izbora, koja je uhvatila i velike i male poli-
tičke grupe. Kako za sada stvari stoje mislimo da nijedna politička grupa ne može da se po-
zove na rezultate i uspjehe za vrijeme parlamen-
tarnog rada u posljednje dvije godine. Rezultat posljednjih izbora u novembru 1920. već je una-
pred predkazivao, da ne trebamo polagati ve-
like nade u rad i uspjeh prve ustavotvorne Skup-
štine nakon oslobođenja. Vrijeme nas je u tome
najbolje uvjerilo. Jedini značajni uspjeh prošle
Skupštine bilo je donošenje Ustava. Sav ostali
rad je neznan i preko njega se može slobodno
preći. Pravi razlog svim ovim neuspjesima leži u
tome što ni jedna politička grupa nije u prošlim
izborima dobila tako većinu, da može samostal-
no ili uz malu pomoć obiazovati jednu jaku
vladu, koja bi se mogla održati duže vremena
na kormilu državne uprave, te za to vrijeme
posavršavati najvažnije poslove i donijeti naj-
potrebnije zakone. Cio rad i uspjeh vlade sa-
stojao se u donošenju Ustava dok je sve ostalo
vrijeme bilo ispunjeno prelazom iz krize u krizu,
te se vrtilo oko sitnih interesa pojedinih strana-
ka i drugih pregovaranja oko popunjavanja
pojedinih resora ljudima jedne ili druge stranke.
Zakoni koji su od značaja za svu državu ili su
bacani u zapećak ili su na brzu ruku donešeni
prebijeni preko koljena. U sviježoj nam je uspo-
meni donošenje prvog budžeta i primanje ameri-
kanskog zajma, gdje su se diskusije vodile sko-
ro pred praznom Skupštinom. O igri sa činov-
ničkim i invalidskom zakonu ne treba ni da go-
vorimo.

Cio rad prošle skupštine sad pred novim izborima ima ovu bilansu: Ruinirane Finansije, oronuti i skoro upropašteni saobraćaj, klimavost upravnog aparata, ne respektovanje državne vlasti, te opći nered i nerad.

Od svega ovoga da se oslobodimo i da podemo potpuno drugim putem i cijelu državnu politiku da svedemo u novu kolotečinu potre-
bni su nam novi izbori, koji treba da omogu-
će jednoj stranci tako rezultat, da obrazuje
vladu, koja neće vječito stajati na staklenim no-
gama i prelaziti iz krize u krizu.

Dužnost je svih građana, ako hoće da se oslobode od ove bijede i nevolje, da na ovim izborima poklone svoje povjerenje onoj stranci koja će državi brod povesti drugim putem i dovesti ovu našu ujedinjenu i veliku domovinu do one sreće i blagostanja, do koga je dovela nekada malu ali slavnu Srbiju.

— Američki je kongres primio rezoluciju, u kojoj se poziva evropske države, da se izjave je su li spremne da se pitanje reparacija prepusti na rješenje jednoj konferenciji stručnjaka.

Pred novim zapletajima.

Nakon prekida pariške konferencije, skoro u svim političkim krugovima zavladała je bo-
jazan, da bi u Evropi mogli nastupiti novi za-
pletaji. Reparacijski problem, koji je zadavao
toliko briga Saveznicima, hoće Francuska da jed-
nom odlučno riješi. Sva izmetovanja Njemačke
niju su pomogla i Francuska svijesna velike od-
govornosti latila se je posljednjega sredstva: okupacije njemačkih krajeva. Na taj način Francuska hoće sama da riješi reparaciono pitanje i da pokaže Njemačkoj da je odlučna u svom za-
htjevu. S ovim korakom Francuske solidarisała se i Belgija, a takogjer je solidarna i Mala Antanta. Francuske čete već su zaposjela Essen i druge njemačke prekoranske gradove.

Držanje Amerike i Engleske prama ovom odlučnom gestu Francuske nije još poznato. Ali uza sve to, što ni Amerika ni Engleska ne odobrava ovaj korak Francuske, te ipak ipak one se neće suprostaviti Francuskoj niti će uzeti u zaštitu Njemačku. Njemačka je opozvala svoje poslanike iz Pariza i Briselja.

I iz Carigrada stižu vijesti, da Turci vrše presiju na svoje sunarodnjake u Mosulu, da dignu ustanak protiv engleske vlade. Tvrdi se, da Turci mobilisu sve za oružje sposobne muškarce u čitavom okupiranom području, da se spremaju da ponovo udare na Grčku. Položaj je na istoku kritičan i lako bi moglo doći do oružanog sukoba između Engleske i Turske. „Daily Maily Gazzete“ piše, u slučaju da sada i uspije očuvati djelomični mir, to da će ipak najdalje za dvije godine buknući novi rat.

Prema vijestima iz Lousanne, grčka se delegacija sprema da otputuje u Atenu. Iz Atene se pak javlja, da Grčka priprema svom parom koncentraciju svojih četa, da odbije eventualnu tursku navalu i da okupira istočnu Trakiju, a prema posljednjim vijestima grčke su čete već zaposjele Jedrene i cijelu neutralnu zonu.

I tako, dok konferencija u Losanni raspravlja o miru na Istoku, grčke i turske čete započele su novu borbu, koja bi mogla imati teških i većih posljedica.

Obzorje se Evrope opet pomutilo i teško je reći danas što nosi sutrašnji dan.

Spreme za pojačanje crvene vojske.

(Ruskulta). «Helsinki Sanomat» javlja, da je prema nastojanju Trockoga budžet za crvenu armiju za 1923. godinu još povećan u iznosu od 1,000.000 rubalja u zlatu. Vrhovni Vojnički Savjet prihvatio je predlog generalnog štaba o reorganizaciji komandnog sastava u crvenoj kavaljeriji, koja mora biti popunjena od oficira iz bivše carske službe. Tako zvani «crveni oficiri» koji su svršili samo skraćene vojničke škole, moraju biti odaslani u reorganiziranu vojničku akademiju za usavršenje svoje naobrazbe. Odlučeno je svratiti ozbiljnu pažnju na sve vojničke odredbe koje se nalaze u srednjoj Aziji i na Kavkazu.

— U cmogorskom selu Kubežama umro je neki dan Bogdan Đurašević u starosti od 116 godina. Ostavio je za sobom 6 sinova i 6 kćeri, 48 unučadi i prauočadi.

— U Zagrebu su održali skupštinu srbijanski republikanci. Govornici u Jaša Prodanović i Milan Bogdanović, koji je megiu ostalim kazao, da je „cijil jugoslavenske republikanske stranke, jedinstvena jugoslavenska republika u koju bi ušla i Bugarska“.

Jedan zaboravljeni problem.

IV.

Sva ova ekonomska bijeda, koja je nastala usljed gubitka Zadra, ova ogromna udaljenost od novog središta pokrajine, ne ublažena cjelishodnom saobraćajnom politikom već, obratno, pojačana neizdrživim prevoznim cijenama i grješnom zanemarenošću komunikacija, koje su već postojale, mogle bi još nekako da se podnosu, kad bi identičnost interesa i potreba među ovim krajem i njegovim novim središtem ulijevala nadu, da će u bližoj ili daljoj budućnosti ipak biti bolje. Ali baš odsustvo te indentičnosti pravi položaj beznadnim i porada onaj osjećaj nejednakosti pred državnim starijem koji goni ovaj narod u emigraciju i prijeti, da će za decenijum pretvoriti ovaj kraj u savršenu pustinju. Neuki narod, koji ne zna da zamisli državu kao apstrakciju već je običava u njenim vlastima, u njenim organima i u njenom djelovanju, ne može da razumije kako je to, da se, primjera radi, daje jednom gradskom pozorištu subvencija od nekoliko stotina hiljada dinara a da se neće da potroši nekoliko hiljada ili samo stotina za jedan seoski bunar, koji bi spasio, za ljetnih suša jedno čitavo selo od žegji i od tifusa; a nije sposoban da pretpostavi estetske prednosti jednog poetičnog šetališta ili jednog živopiskog brda materijalnoj potrebi za jednim seoskim putem ili za sječom jednog opštinskog paja; on ne razumije kako gradska javnost može da se više interesuje sa-
nošenjem jaja jedne lazanke nego stočarskom krizom u sjevernoj Dalmaciji ili da se više za-
grije za jednu nogometnu utakmicu nego za glad u Podgorju; njemu nije jasno zašto pokrajinski namjesnici voli da prisustvuje osveštenju jednog prelivenog gradskog zvona nego da obide poplavljenu skradinsku krajinu ili zašto gospoda ministri, kad putuju u Dalmaciju, idu u Dubrovnik i na Hvar a ne idu u Golubić i Konjevrate, pa u nesposobnosti da sve to razumije, taj narod stvara sebi pogriješnu predstavu, da i ministri i namjesnici i štampa i javnost u pokrajinskom središtu, kad govore o Dalmaciji ili na nju misle, misle samo na Split, Dubrovnik, Hvar i bokeljski zaljev i da sve njihovo geografsko znanje i državnička skrb prestaju tamo negde na visini Papratnice.

Bilo bi uzaludno tumačiti tom narodu, da jednaki odnos postoji n. pr. između Pariza i Bretanje, on će manuti rukom i neće se otresti osjećaja ni uvjerenja, da se nalazi iza Božjih legija. A nešto slična tom uvjerenju morao je da steče i neki načelnik ministarstva šuma i ruda, koji je jesenas nekako zalutao u ove krajeve da riješi spor između dva strana društva, koja su se čupala o naš boksit. Dobri čičica, na povratku sa eskurzije „na licu mjesta“ nabasao je na jednu zidinu, pokrivenu ševarom, za kojom se je, u relativnoj zloniciji od velebitske bure, grijalo oko vatre šestoro djece. Sirote bez oca i majke, priznavale su starešinstvo najstarijeg brata od 12 godina, koji se je baš vraćao iz varošice sa dnevnom zaradom isprošenog hljeba i sa nekom „kartom“ u ruci, kojom mu je vlast udarala globu od 50 dinara radi nepohajanja škole „pod prijetnjom ovrhe“.

Ne znamo što je čiča osjetio kod tog prizora i jeli ga kome ispričao, kad je došao u Beograd, znamo, da bi se o Dalmaciji drugiče mislilo i da bi se za nju drugiče poradilo, kad vizije marjanskih sutona i emocije dobro odmje-

renih „goala“ nebi otimale vidu bukovičko dijete
 ša isprošenim hljebom i sa državnom globom.

U borbi ljudske bezbrižnosti i neznanja
 protiv zakona prirode i diktata zdravog razuma
 ovi posljednji ipak gđekad iznesu pobjedu. Stara
 austrijska okružna podjela, kojoj je, prelazno,
 londonski pakt bio podao novu aktuelnost, oži-
 vjela je, i nehotice, po treći put u našem izbor-
 nomu zaokruženju te mi sad opet u izbornom
 srezu sjeverne Dalmacije vidimo na okupu cijeli
 bivši zadarski okrug.

Ovo je, možda, posljednja prilika, koju
 blaga sudbina pruža ovom kraju, da se pobrine
 za svoje interese pa da sada, kad je državno
 kormilo došlo opet u ruke, koje su dokazale
 što znaju i što mogu, povjeri svoje udese ljudima,
 koji će sebi postaviti u zadaću da iz prašine
 zaborava trgnu ovaj zaboravljeni problem sje-
 verne Dalmacije. D.

Italija i naša Kraljevina.

Fašistička vlada osobito je zaokupljena rat-
 nom mišlju. Zato nastoji da uredi svoju vojsku.
 Samo radi toga — a Mussolini je to otvoreno
 izjavio na ministarskomu vijeću — obrazovana
 je furlanska pokrajina, pod koju je Mussolini
 bacio i Goricu radi „vrhovnih interesa zemlje“,
 jer da Italija mora biti pripravna na eventualni
 rat, u slučaju kojeg je na prvom udarcu onaj
 predjel, u kojemu naš živalj sačinjava ogroman
 dio pučanstva.

Zato se je zadnje ministarsko vijeće po-
 zabilo preuredjenjem vojske. Na predlog generala
 Diaza zaključena je vojna obuka od 18 mjeseci.
 U svom izvješću on je naglasio, kako donosi
 tršćanski „Piccolo“: »U tu svrhu, da naime
 obuka traje 18 mjeseci, treba napomenuti primjer
 vojničkih država, koje s nama graniče: Francuska
 i Kraljevina SHS. One imaju najmanju obuku
 od 18 mjeseci (24 u Kraljevini SHS za konjicu),
 usprkos drugim naročitim koristima, koje nama
 nijesu dozvoljene iz raznih razloga.

Ministarsko je vijeće pristalo na ovaj predlog.
 General je Diaz naglasio: «Sa današnjom sje-
 dnicom vlade, vojska je uskrsnula na nov život
 i moći će riješiti visoku misiju koja joj je po-
 vjerená u vrhovnomu interesu naroda.»

Prema vijestima iz Rima, odlučeno je na
 konferenci, na kojoj su učestvovali ministar vojni,
 šef generalnog štaba i admiral pod predsjedanjem
 predsjednika vlade Mussolinija, da se što više
 unapredi vojna avijatika, koja će odgovarati po-
 trebama zemlje. Aeroplane će se izragivati u
 talijanskim tvornicama, te će se na taj način i
 sama njihova industrija unaprediti.

Окупација Рура.

Prema glasovima француске штампе оку-
 пација рурског подручја, која се већ почела
 проводити, провешће се највећом браном.
 Одмах након окупације Есена, француске ће
 чете поћи у Бохум, па евентуално и у Франк-
 фурт. План за ову акцију израдио је генерал
 Вегенд.

„Журнал“ пише да ће се окупација про-
 вести јаким војним одјелима: танковима, ауто-
 мобилским колонама, оклопним аутомобилима,
 митралезима и аеропланима. Француска тражи
 сва средства и начине, како би се избјегло
 евентуално оружано сукобу.

Држање Италије.

Талијански листови јављају, да Италија
 стоји уз Француску у колико види потребу
 енергичних иступа, да се коначно среди пита-
 ње о репарацијама. У погледу мјера, које се
 имаду подузети, Италија иде са гледишта да
 те мјере имају бити одобрене од свих савез-
 ничких држава.

Изборно кретање.

Београд стоји у знаку изборног кретања.
 На министарским сједницама, у главним од-
 борима странка и у свим листовима рас-
 правља се искључиво о овој теми. За Босну
 стигли су извештаји по којима највише из-
 гледа имају радикали, пошто су земљорадници
 поцијепани. Из Србије стижу вјести, да се
 демократе цијенају, па ће тако на пр у ва-
 љевском округу имати три листе, ако се не
 мирире. По вјестима из Загреба закључује
 се, да ће Радић поћи на агитацију по свим
 покрајинама, гдје мисли да би могао имати
 успеха. Између осталога посетиће Словенију,
 гдје ће одржати абор, па Босну, Далмацију и
 Војводину. Мисли се, да Радић неће имати
 великог успеха. О пролетерској странци, која
 би имала да настави традицију комуниста,
 још није познато ништа тачног. По једним
 вјестима Министарски Савет већ је забрано
 оснивање те странке, док се са стране
 вођа те странке тврди, да им власти неће
 моћи забранити иступ на изборима.

Prema glasovima iz krugova vodstva
 zemljoradničke stranke, u Dalmaciji će zemljorad-
 ničnici na izborima iступити компактно. Имена кандидата нијесу још утврђена. Против
 досадашњих посланика влада нерасположење,
 те се мисле поставити за слидеће изборе
 нови кандидати.

Све наде опозиције да ће између ради-
 кала и Стојана Протића доћи до отвореног
 сукоба пропале су. Протић у свом прогласу
 препоруча свим својим пријатељима да исту-
 пају сложено и заједнички са радикалима.

Ових ће дана поћи у Нови Сад г. Ни-
 кола Пашић, гдје ће одржати први велики
 изборни говор.

Како „Словенски Народ“ јавља, одржао
 је у Љубљани поузданички састанак за изборе
 др. Шуштершић. Расправљао се о општем
 политичком положају и о изборима. Закључе-
 но је, да се поље самостално у изборе. Но-
 силац листе за љубљански изборни округ
 биће сам др. Иван Шуштершић. Тврди се да
 има на страни Шуштершића 50 општина у
 Крањској. Шуштершић ће протегнути своју
 акцију и на мариборски изборни округ.

У Целу су демократи одржали састанак,
 на којем је примљена резолуција, којом се
 позивљу све напредне странке и то: само-
 стојна кметиска, демократска и народно-со-
 цијалистичка, да иступе заједнички на из-
 борима.

На 27. ов. мј. одржаће демократи у Но-
 вом Саду велику скупштину.

Клерикали су развили живу акцију у
 Словенији, Херцеговини, Далмацији и међу
 Буњевцима. Непрестано се по свим мјестима
 одржавају поуздани састанци.

Хрватски Блок мисли иступити својом
 листином и у Далмацији. Скори дана имао би
 да дође овамо др. Дринковић. Блок ће исту-
 пити у оба изборна округа.

Агитација.

Др. Воја Вељковић и Љуба Давидовић
 отпловали су у Шабац, гдје ће Вељковић бити
 носиоца демократске листе. Миша Трифуновић
 и Андра Станић отпловали су у ужички
 округ, на агитацију. Ових дана шаљу за њима
 демократе своје агитаторе са Радојем Јовано-
 вићем на челу.

Држање франковаца.

Франковци су за 20. о. мј. саваали бор
 у Загребу, на којему ће расправљати о тактици

странке и о кандидатима на идућим изборима.
 Како се сазнаје, дисидент из Радићеве странке
 др Хајслер образоваће своју властиту Сељачку
 Странку, која ће поставити своје кандидате у
 Сријему.

Пролетери.

У Београду су одржали конференцију
 бивши комунистички прваци, који оснивају
 нову „пролетерску странку“, помоћу које се
 надају, да ће доћи у Парламент. На српско-
 православноу Нову годину одржаће се консти-
 туаријући абор те странке, на којем ће се ри-
 јешавати о кандидатима. У многим мјестима
 по провинцији покренуће се нови листови,
 који ће пропагирати организирање радништва
 у једну пролетерску странку.

Рапалски уговор.

Prema vijestima iz Rima imala bi та-
 лијанска влада да ратификује у фебруару ра-
 палски уговор. Треба и ову вјест примити
 с резервом, јер су Талијани већ неколико пута
 лансирали вјести о наводној ратификацији
 тога уговора.

Тајна основа.

Римски „Месађеро“ јавља из Лондона,
 да је дела Торета донио Мусолинију од Поин-
 кареа тајну француску основу за директан
 француско-њемачки споразум, о чему је Поин-
 каре потанко извјестио талијанског представ-
 ника на паршкој конференцији прије његова
 одласка у Рим.

Наши дописи.

Врлика, 10. јануара.

(† Диомира уд. Мучало рођ. Дамчевић.)
 У сутон дана 8. ов. мј. испустила је у селу
 Косорама своју добру душу, у 73. год живота
 гђа Диомира уд. Мучало рођ. Дамчевић.

Обдарена лијепим својствима узорне жене,
 племените мајке, покојница је у истину била
 јединственим примјером онима те им судбина
 — у замјену градског живота и његових обича-
 ја — намјени један мирни, патријархални
 сеоски живот, како се мора да, приробеним
 врлинама које се исправним домаћим угајем
 и школом усавршују, примјерно угаја своју
 породицу, а да се не заборавља и на запустену,
 ближу околицу, оплемењујући је само лијепим
 примјерима суште добротe, племенитости осјећа-
 ња, добрим савјетом, дарезљивости и блогом
 утјехом.

И Диомира уд. Мучало, ћер градске поро-
 дице, знала је да, и ако јој живјети у једном
 малом засеоку на подножју наше суре Динаре,
 још од ране своје младости, прилагођујућ се
 њој новим приликама, не запуста себе, већ
 да у читању лијепе књиге пратећи развој вре-
 мена и догађаја које проживљује, и дјеци
 својој, и околици жељној анања, пресађује у
 срце само оно што је лијепо, племенито и у
 животу корисно.

Ова узорна мајка, уа љубав благодарни
 синова, изгледним животом својим, знала је да
 стече и неподјелећу љубав и благодарност
 својих сусељана и опште поштовање цијеле
 вароши који су, похрливиши задњем, много-
 бројном испраћају смртни останака добре по-
 којнице, хтели да даду последни видни доказ
 својим осећајима,

Израаујући честитим синовима Франц,
 проф. Анти и Јосипу и са овим скромним рет-
 цима наше саучешће, нека им највећом утје-
 хом буде што ће они моћи да увијек приступе
 хумци под којом почивају смртни остаци љуб-
 љене мајке у најдубљем увјерењу да су јој за
 живота, у дужном поштовању и синовској
 љубави, били највећа радост и понос.

Градске вијести.

Одлука Главног Одбора нар. радик. Странке.

Примили смо ову депешу :

Главни Одбор народне радикалне странке, на својој седници од 6. јануара, doneo је ову одлуку: Носиоца листе предлаже Окружни Одбор Главног Одбору народне радикалне странке. По његовом одобрењу окружна конференција дефинитивно прима кандидацију носиоца листе.

Никола Пашић.

Састанак, одређен за дан 21, одгађа се за дан 22.

Сједница Окружног Одбора, односно окружна конференција, која је биле заказана за дан 21. јануара у Сплиту, одгађа се за сутрадан, а то с разлога, јер међу позваним има их, који дана 20 славе св. Јована, па би морали тог дана оставити своје домове и кренути на пут.

Одлична гођа. Данас је преко Сплита стигла у Шибеник Miss Eleonora Schenberger. Нију је послало у нашу Кралјевину Junior American Rep. Croce, као заступника америчке младежи да ступи с нашим школама и нашоом омладином у везу ради оснивања подружнице Crvenog Krsta. У њеној пратњи налази се професорка гца. Јелка Гјукјић. Данас у подне одјала је у реалној гимназији састанак.

Невријеме. Јучер је у јужном и гornјем Јадрану владало невријеме и олуја. Пароброди имали су велико закашњење.

Забаве и пlesови. Сваки се дан по граду лијепо плакати овог или оног друштва, у свим бојама и величинама, у којим се позивље грађанство на пlesове и забаве. У вријеме, кад у нашој најоужој домовини царје бједна и неимастина, кад и наше Загорје и Приморје гладује, нешим градovima се хоће пlesa, забаве и ужитка. Нико не промишља на оне бједнике, који немају ни кору сува хљеба ни залогја pure. Ми немамо ништа принципјелно против забави и пlesова, али држимо да би у ова тешка времена могли изостати, а кад се ипак приређују, онда би било потребито, да се већи dio добити намјени за помоћ гладнима.

Млијеко и мљекарнице. Код нас се увријежио један зао обичај: кушање свега што се купује. Тако видите по месарницама, да свако хвата месо рукама, у пекарима крх и тд., а по уличама често се види како овај или ова куша млијеко. Па и саме мљекарнице знаду често гучнути по коју кап од „муштре“. То се дешава дневно и то види свако, само се слабо ко брине да то забрани као нездраво и гадно.

Поскупљивање. Мало по мало сваки се дан дижу цијене свим живицима намрницама, као и одјеци и обуци. Pored свега тога цијена месу је до сада релативно била најнижа, али ево сад и месо поће да поскупљује и да конкурише у цијенама осталим предметима. Незнамо да ли је оправдана ова поскупца mesa, јер су цијене благу на пазарима сваки дан то ниже. Суд за субјанжије скупоће имао би ствар мало bolje испитати.

Божићни дар нашој полицији. Мјесни трговци и обртници, да би iskazали признанје и захвалност нашој државној полицији у вршењу њене тешке дужности, дошли су на сретну помисао, да скупљају прилоге као Божићни дар полицијској стражи. Како чујемо, до сада је скупљено нешто преко 10.000 динара, а скупљање се још наставља. Не само обртници и трговци, већ цијело грађанство требало би да се одазове овој акцији. На тај би начин грађанство дало морално и материјално признанје нашој полицији и потакло је, да и даље бдије са свим пошртвовањем над јавном безбједношћу и иметком грађана.

Телефонски разговори с Beogradom. Од 10. јануара обављају се телефонски разго-

vori између Beograda и мјеста у Далмацији сваког дана између 9—10, 12—13, 18—19 и послје 21 сата. У другим сатовина моћи ће се водити разговори по претходном споразуму са Сарајевом. Такса је за свака три минута за сада 15 динара.

Неовлашћени мјенјачи валуте у Сплиту. Сплитска је полиција повела претечаћину код неколицине грађана, на које је, поводом једне пријаве, сумњала, да се неовлашћено баве мјенјанјем и трговањем валуте. Поводом те претечаћине су уапшена четворца грађана, јер је код њих надјена већа количина сребрног новца, који су канили прокријомчарити у Италију.

Пријем у жандармерију. За попуно жандармерије потребан је већи број жандарма, и за то сви они, који жеље да ступе у жандармерију, нека се јаве за пријем најближој жандармеријској станици или полицијској власти, која ће их са потребитим исправама упутити команданту бригаде за преглед и пријем. Принадлежности жандарма су веома повољне, а такогер су и њихове обитељи обезбјегјене у неком погледу bolje чак од породика државних чиновника.

Путовање у иностранство. Полицијска власт упозорава заниманике да све превозне карте (tiketi) неконcesionovаних паробродарских друштва, које су плаћене или купљене у иностранству за исељенике, престају важити 31. децембра 1922. год. и да ће исељеници са таковим превозним картама бити враћени с државне границе.

Књижевно-умјетнички конкурс умјетничког одјелjenja Министарства Просвјете у Beogradu завршен је и резултат конкурса публикован. Умјетничко одјелjenje скреће пажњу свима ауторима, који су учествовали на конкурс, да своја дјела узму из одјелjenja лично, или овласте кога у Beogradu да то учини, пошто одјелjenje нема могућности да сваком аутору посебце достави рукопис.

Полцијска кроника. Државна полиција у раздобљу од 5 до укључио 12 тек. мј. уредовала је у сlijедећим случајевима:

1 lice казнита је ради изгreda а пријавила је држ. одвјетништву 1 lice ради тешке тјелесне озледе, 1 ради злочина краде, 1 ради покушаја јавног насиља проти уредујућем стражура, 1 ради покушаја самоубојства отровањем, 2 ради lake тјелесне озледе, 2 ради прекршаја краде, 1 ради прекршаја злобне шете, 1 lice пријавила је ради обртног прекршаја.

Кратке вијести.

— Према вијестима влада је дала гаранције војвођанским Мађарима, који нису отпирали за Мађарску, да ће 1 они бити унешени у изборне листине и гласовали 18. марта на изборима.

— У Осијеку је дошло до крвавих sukoba између блокашке и националне омладине.

— Лондонски листови доносе вијести о војној концентрацији у Малој Азији на линији Балikesи. Шеста турска армија је потпуно спремна за покрет. Поједина одјелjenja противила су се одредбама о разоурању. Трупе су упућене за Mosul. Овде се не прилаже велика важност овим вестима, но боје се, да ангорска влада неће бити у стању да стане на пут овоме покрету.

— Poincare је упутио свим владама Male Antante и Poljskoј ноту, у којој их извјештаје о неuspјеху париске конференције, те их uvjerava, да ће Francuska увјек бити на њиховој страни и залагати се за одбрану њиховог интегритета. Poincare у тој ноту изразује наду, да ће Engleska у posljedњи час одустати од свог становишта.

— На сједници engleskog министарског вјећа претресано је питање односа са Francuskom, али се закључци држе у тајности.

Нова именовања генерала.

BEograd, 13. Неки дан је именовано 17 нових генерала. Догајаје се међутим да ће сутра уследити даљњих 9 пуковника на генералски чин.

Brzoјавне и telefonske вијести.

7 милјуна динара за Далмацију.

BEograd, 13. Јучер је одржана од 3—5 поподне сједница економско-финанциј. одбора. Ријешавано је о екон. fin. питањима. Одлучено је да се повиси carina на мекинје за 25 по сто а за брашно за 75 по сто. Увоз брашна дозвољава се само онoliko у koliko се буде извозило зито из земље. Расправљало се такогер и о тражбинама min. саобраћаја за градњу жељезничких пруга.

Послје тога одржао је сједницу министарски савјет, на којој су поднјели министри referate. За исхрану пасивних крајева одлучено је, да се за Далмацију одмах даде кредит од 7 милјуна динара. Ова се свота има одмах upotrekitи. Министру грађевина стављено је у дужност да одмах започне са опоравком puteva у Далмацији, како би siromaшни народ mogao зарадити што.

На концу је др. Ninčić извјестио о spolној politici, povodom најновјићих догађаја у Nјемачкој, Rumunској и на Balkanu, те да су га посетили чехословачки, полски, rumunjski, njemački и амерички посланици.

Вијећања землјорадника.

BEograd, 13. Јучер је вијећао главни извршни одбор землјорадничке странке. Doneшена је резолуција којом се осугије Komadinić и Avramović. Megjutim су и Avramović и Komadinić одржали конференцију са својим ljudima у Великој Plazi и осудили резолуцију главног извршног одбора землјорадничке странке у Beogradu.

Вијећање демократа.

BEograd, 13. Јучер су у predsjedштву Skupštine одржали конференцију Pribičević, Timotijević и Lukinić, у погледу сутрашње сједнице главног одбора демократске странке.

Сједница радикалног клуба.

BEograd, 13. У радикалном клубу одржана је сједница. Расправљало се о владиној дозволу народним манјинама гласовати. Министар унутрашњих дјела наредио је да се Мађари и Nјемци у Војводици уносе у изборне спискове до 31 јануара.

Francuska okupacija.

ESSEN, 13. Прва конференција francusких инжињера са руским индустријалцима гледе подјеле угљена јучер је започела.

BERLIN, 13. Dosada се не опажају даљњи знаци napredovanja francusko-belgijskih trupa. Очекује се, да ће се napredovanje sutра ставити,

Конференција Male Antante.

Мјере против Мађарске.

BEograd, 13. Услед тешке ситуације у Европи, која је настала послје неuspјеха париске конференције, владе Male Antante одлучиле су, да одрже конференцију у Beogradu или Букурешту. На тој ће се конференцији одредити државе М. Антанте у питању репарација, као и о мјерама, које би требало предузети, да се обезбеди мир у средњој Европи.

Јучер прије подне примио је Ninčić румуњског посланика. Закључен је споразум гледе акције М. Антанте у питању евентуалног оружаног sukoba. Први корак заједничког иступа М. Антанте према Мађарској биће заједнички демарш у Будимпешти. Мала ће Антанта учинити све да Мађарску присили на мир. Доследно томе покушаће најпрвије да се служи дипломатском интервенцијом, па ако то не успије онда војном. Демарш ће сдржанати: 1. Обуства наоружања и војних припрема у Мађарској, 2. Укидање свих организација, које у Мађарској врше тајне припреме и 3. Распуштање банди, које на границама М. Антанте врше упаде.

Burze.

ZÜRICH, 13. Devize: Beograd 5.40.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Свим пријатељима и знацима који на било који начин исказаше задњу почаст при-
годом смрти наше добре мајке

Перке уд. Бркић,

нека буде хвала.

Марко Бркић.

Zlatarska Radiona Vjekoslav Grünbaum
Gospodski trg 13 - Šibenik

prima sve radnje zlatarske struke, izrađuje svaku vrst vjenčanih prstena (tonda), popravlja srebrene torbice, čisti i popravlja srebrene service brzo i solidno.

Чок и Манојловић

фабрика црквених воштаних свећа
Шибеник (Далмација).

Израђује црквене воштане свеће сваке величине. - Специјална израда свећа са натписима:

„Ко Крсно Име слави оном и помаже!“ и „Мир Божи, Христос се роди!“

JAVNA ZAHVALA.

U nemogućnosti da zahvalimo svakom pojedincu koji je prigodom smrti naše mile nezaboravne majke

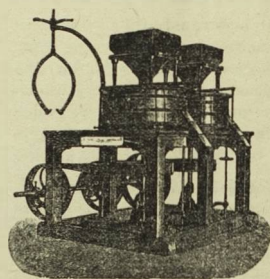
MATILDE ud. ŠUPUK rođj. PERROUX

na bilo koji način izkazao pokojnici zadnju počast izrazujemo ovim putem svima našu najdublju harnost.

ŠIBENIK, dne 10. siječnja 1923.

BRAĆA ŠUPUK pok. MARKA.

Tehnički Ured OSKAR KRAUS
TRST Via S. Nicolò 4/II.

CIJENE U DINARIMA.
Informacije i obavještenja besplatno.

Motori za lagje i jedrenjače na benzin i naftu najbolje njem. konstrukcije. Kompletna mašine za tvornice tjestenine i ulja.

НОВА ШТАМПАРИЈА
ШИБЕНИК

Штампарија је снабдевена свим модерним хрватским и латинским писменима, те врским стројевама на електрични погон — Прва на вараду све авиације и трговачке таскинице, те остале радње спадајуће у графичку струку. — Складште таскиница на српске православне цркве и парол звана. — Израда брза и точна.

NOVA ŠTAMPARIJA
ŠIBENIK

Štamparija je snabdjevena svim modernim ćirilskim i latinskim pismenima, te vrsnim strojevima na električni pogon — Prva na izradu sve aviačne i trgovačke tiskavnice, te sve ostale radnje spadajuće u grafičku struku. — Skladšte tiskavnica na srpske pravoslavne crkve i parohijska zvanja. — Izrada brza i točna.

MLADEN CRVAK

krojač

ŠIBENIK

(Obala)

Veliki izbor
Engleskih
i Českih
stofova

Cene umerene.

Svim svojim cijenjenim mušterijama pravoslavne vjere želi

Sretnu Novu Godinu

MLADEN CRVAK, krojač.

Generalni zastupnik

JOSIP JADRONJA - Šibenik.

Uspješno se oglašuje u „Dalm. Radikalu“